

Νεοελληνική Γλώσσα

Επιλεγμένα θέματα για τους υποψήφιους μαθητές της Γ' τάξης Ενιαίου Λυκείου.

A. Κείμενο

Όλα τα δικαιώματα για όλους

Μία γυναίκα κακοποιήθηκε στο Αφγανιστάν επειδή περπατούσε στο δρόμο. Ένας ομοφυλόφιλος άντρας χτυπήθηκε απ' την αστυνομία στη Βραζιλία επειδή προπαγάνδιζε το ασφαλές σεξ. Ένας άντρας στα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα καταδικάστηκε σε φυλάκιση και μαστίγωση γιατί παντρεύτηκε γυναίκα άλλου θρησκευματος. Ένα κοινό νήμα συνδέει αυτές τις παραβιάσεις δικαιωμάτων: οι διακρίσεις.

Το φύλο, οι ερωτικές επιλογές, η θρησκεία, η φυλή και η εθνικότητα δεν γίνονται απλώς λόγοι προκαταλήψεων, γίνονται μοχλοί που συσπειρώνουν εναντίον του Άλλου. Ποιος είναι ο Άλλος; Οποιοσδήποτε: ο νεαρός μαύρος στους δρόμους των αμερικάνικων γκέτο, τα παιδιά του δρόμου στο Μπαγκλαντές και στη Γουατεμάλα, ο Αλβανός στο Κοσσυφοπέδιο, ο Αφρικανός μετανάστης στη Γαλλία και ο Τούρκος στη Γερμανία.

Πολλές φορές οι κυβερνήσεις όχι μόνο δεν εμποδίζουν αυτή τη βία αλλά και την ενισχύουν, ενσωματώνοντας τις διακρίσεις στη νομοθεσία τους. Κολακεύουν τις πλειοψηφίες και αυξάνουν την εξουσία τους επενδύοντας στο μίσος. Σε μια εποχή γενικευμένης σύγχυσης, ο ρατσισμός πουλάει.

Ο κατάλογος των Άλλων που υφίστανται διακρίσεις είναι ατέλειωτος. Στην Αίγυπτο ο σύζυγος που σκοτώνει τη μοιχή γυναίκα του μπορεί να μείνει ατιμώρητος. Η σύζυγος που θα κάνει το ίδιο, απειλείται με εκτέλεση. Στην Αργεντινή, οι ομοφυλόφιλοι πέφτουν θύματα συστηματικών βασανιστηρίων από την αστυνομία. Στην Ουγγαρία, την Τσεχία και αλλού οι Τσιγγάνοι ξυλοκοπούνται από αστυνομικούς. Το ταξίδι στον “κόσμο των Άλλων” περνάει και από τη χώρα μας. Μπορούμε να κάνουμε στάση εκεί όπου κρατούνται ξένοι για πολλούς μήνες χωρίς καμία κατηγορία, ή στις αφίσες υποψηφίου δημάρχου Αθηναίων με μοναδικό σύνθημα την εκδίωξη των “λαθρομεταναστών”.

Κι όμως οι Άλλοι δεν εξαφανίζονται, παρά τις “φιλότιμες” προσπάθειες σ' όλο τον κόσμο. Υπερασπίζονται, και μαζί τους κι εμείς, το δικαίωμα στη διαφορετικότητα.

Εξάλλου, αν το σκεφτούμε, θα διαπιστώσουμε πως όλοι μας μπορούμε να θεωρηθούμε για κάποιο λόγο Άλλοι. Έχουμε λοιπόν το καθήκον να αναζητούμε ανά πάσα στιγμή το αντίδοτο στο δηλητήριο της προκατάληψης και των διακρίσεων. Τα ανθρώπινα δικαιώματα είναι σεβαστά, μόνο αν είναι σεβαστά για όλους.

(περιοδικό *Μαρτυρίες της Διεθνούς Αμνηστίας*)

B. Θέματα

> **1ο ΘΕΜΑ:** Να γίνει η περίληψη του κειμένου σε 80-100 λέξεις.

> **2ο ΘΕΜΑ:** Ποιους τρόπους πειθούς εντοπίζετε στο κείμενο;

> **3ο ΘΕΜΑ:** Ποια συλλογική πορεία ακολουθεί ο συγγραφέας στην 1η παράγραφο του κειμένου;

> **4ο ΘΕΜΑ:** Σε μια παράγραφο 100 λέξεων να αναλύσετε τη φράση “Εξάλλου, αν το σκεφτούμε θα διαπιστώσουμε πως όλοι μας μπορούμε να θεωρηθούμε για κάποιο λόγο Άλλοι”.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΣΤΟ 1^ο ΘΕΜΑ

Το κείμενο αναφέρεται στην παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Ο συγγραφέας, παραθέτοντας χαρακτηριστικά παραδείγματα, επικεντρώνεται στις διακρίσεις, όπως το φύλο, η θρησκεία ή η εθνικότητα, οι οποίες ευθύνονται για τις παραβιάσεις ανά τον κόσμο. Αυτό το γνωρίζουν πολλές κυβερνήσεις κρατών, οι οποίες όχι μόνο δεν αντιδρούν στη βία, αλλά την ενισχύουν με στόχο την αύξηση της εξουσίας τους μέσω της καλλιέργειας το ρατσισμού. Οι διακρίσεις εντοπίζονται σε ολόκληρο τον κόσμο, ακόμη και στην Ελλάδα. Όμως, πάντα θα υπάρχουν διαφορετικοί άνθρωποι και καθένας από μας μπορεί να βρεθεί στη θέση του. Γι' αυτό πρέπει ν' αντιπεθούμε στις προκαταλήψεις, προασπίζοντας κάθε ανθρώπινο δικαίωμα.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΣΤΟ 2^ο ΘΕΜΑ

Ο συγγραφέας επικαλείται διάφορους τρόπους πειθούς. Καταρχάς, κάνει επίκληση στη λογική, αφού με επιχειρήματα και τεκμήρια, όπως τα άφθονα

παραδείγματα που παραθέτει, προσπαθεί να πείσει για τις διακρίσεις που ευθύνονται για την παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Επίσης, επικαλείται και το συνάισθημα, αφού υπάρχουν έντονα φορτισμένες συγκινησιακά λέξεις, όπως “αντίδοτο στο δηλητήριο”, “τα παιδιά του δρόμου”. Τέλος, υπάρχει επίθεση στο ήθος του αντιπάλου, ιδιαίτερα στην τρίτη παράγραφο που ο συγγραφέας στρέφεται εναντίον των κυβερνήσεων που ενισχύουν τη βία και τις διακρίσεις.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΣΤΟ 3^ο ΘΕΜΑ

Στην πρώτη παράγραφο του κειμένου ο συγγραφέας ακολουθεί επαγωγική συλλογιστική πορεία. Ξεκινάει με επιμέρους παραδείγματα, όπως τη γυναίκα που κακοποιήθηκε, τον ομοφυλόφιλο, για να καταλήξει στη γενική θέση ότι για τις παραβιάσεις αυτές των δικαιωμάτων ευθύνονται οι διακρίσεις.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΣΤΟ 4^ο ΘΕΜΑ

Όλοι, ανά πάση στιγμή, εξαιτίας της διαφορετικότητάς μας, μπορούμε να γίνουμε θύματα παραβίασης ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Αυτό συμβαίνει γιατί σε κάθε κοινωνία υπάρχουν στερεότυπα που καθορίζουν τι είναι αποδεκτό και τι όχι. Όμως, δεν είναι τα ίδια παντού. Αυτό που είναι καλό για μια χώρα, σε μια άλλη μπορεί να είναι καταδικαστέο και να οδηγεί τους ανθρώπους στο περιθώριο. Έτσι, κάθε άνθρωπος μπορεί να βρεθεί εκτεθιμένος, εξαιτίας της εθνικότητάς του, της εμφάνισής του, του χρώματός του, δέρματός του ή της σεξουαλικής του συμπεριφοράς. Γι' αυτό οφείλουμε να αποδεχόμαστε το διαφορετικό και να το σεβόμαστε. Όλοι οι άνθρωποι αξίζουν το ίδιο επειδή είναι άνθρωποι. Εξάλλου καθένας μας μπορεί να γίνει θέμα παραβίασης ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Τα θέματα επιμελήθηκαν τα φροντιστήρια
Γ.ΧΑΣΙΑΚΗΣ
στον Πειραιά